

Antwoordnota
Ontwerp Beleidsplan
Recreatie & Toerisme
FLEVOLAND

1. Inleiding

De provincie Flevoland is afgelopen periode bezig geweest met de ontwikkeling van een nieuw Beleidsplan Recreatie & Toerisme FLEVOLAND. Hierbij wordt ingezet op het aantrekken van meer bezoekers, deze langer in de provincie vasthouden en daarmee de bestedingen laten toenemen. De provincie wil dit realiseren door in te zetten op een betere profilering van Flevoland als aantrekkelijke en unieke bestemming. Dit vraagt om een sterke promotie van de vrijetijds mogelijkheden, het beter beleefbaar maken van het unieke en onderscheidende karakter, een recreatieve benutting van de Flevolandse monumenten en het verbinden van het aanbod o.a. door meer aandacht voor routeontwikkeling.

Het ontwerp beleidsplan is in nauw overleg met betrokkenen uit de vrijetijdssector, zoals ondernemers, brancheorganisaties, belangenorganisaties en Flevolandse gemeenten, tot stand gekomen.

Gedeputeerde Staten van Flevoland hebben op 6 september 2016 het ontwerp Beleidsplan Recreatie & Toerisme FLEVOLAND vastgesteld en vrijgegeven voor de inspraak. Het ontwerp heeft vanaf 7 september 2016 tot en met 4 oktober 2016 voor eenieder ter inzage gelegen in het provinciehuis en de Flevolandse gemeentehuizen. De bekendmaking is gepubliceerd in de Flevopost, Zeewolde Actueel, de Stentor en in Almere Dichtbij. De stukken die ter inzage hebben gelegen zijn tevens raadpleegbaar geweest via de provinciale website.

In het kader van de inspraak is iedereen de gelegenheid geboden om te reageren op het ontwerp. Het ontwerp is breed verspreid en toegezonden aan alle eerder betrokkenen met het verzoek om, wanneer daartoe aanleiding bestond, tijdig een reactie kenbaar te maken.

2. Ontvangen zienswijzen

Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn in totaal 14 zienswijzen ontvangen. De volgende organisaties hebben een zienswijze ingediend (op volgorde van binnenkomst):

- Toeristische Kano Bond Nederland (TKBN), 29-09-2016
- Gemeente Noordoostpolder, 30-09-2016
- Gemeente Lelystad, 30-09-2016
- Wandelnet, 30-09-2016
- Recron, mede namens HISWA, VNO NCW Midden, en MKB -Nederland/Midden, 30-09-2016
- ANWB, 03-10-2016
- Stichting Flevo-landschap, 04-10-2016
- Stichting Leisure Belang Almere, 04-10-2016
- Gemeente Urk, 04-10-2016
- Toerisme Flevoland, 04-10-2016
- LTO Noord, 04-10-2016
- Waterrecreatie Nederland, 04-10-2016
- Sportservice Flevoland, 04-10-2016
- Gemeente Zeewolde, 05-10-2016

In deze antwoordnota wordt ingegaan op de ontvangen zienswijzen en de hieruit voortvloeiende aanpassing van het ontwerp beleidsplan.

3. Algemeen

Alle indieners zijn positief over de gekozen lijn en de inzet om meer aandacht te geven aan 'unieke en onderscheidende karakter van Flevoland'. Ook het belang van meer samenwerking, verbinding en cross-overs tussen vrijetijdsaanbieders onderling en met andere sectoren wordt breed ondersteund. Door de meeste indieners worden concrete en constructieve suggesties gedaan. Dit varieert van aanvullingen bij de kaartbeelden en tekst tot aandachtspunten voor het beleidskader en de uitvoering.

Veel gemaakte opmerkingen:

- Vrijwel alle partijen bieden hun expertise en inzet aan om in de vervolgfase samen te werken aan de ontwikkeling van recreatie en toerisme. De Provincie waardeert deze betrokkenheid en verantwoordelijkheid. We gaan graag in gesprek met de diverse partners hoe we samen invulling kunnen geven aan de uitvoering.
- Veel partijen noemen bereikbaarheid als belangrijke randvoorwaarde voor een grotere economische spin-off voor de vrijetijdsector. Hoe ingezet wordt op de bereikbaarheid van Flevoland wordt beschreven in Mobiliteitsvisie Flevoland 2013, die in september 2016 is vastgesteld. Deze visie wordt verder uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma, ook recreatieve bereikbaarheid is daarbij een van de aandachtspunten.

4. Zienswijzen

In onderstaande tabel wordt ingegaan op de ingediende zienswijzen en in hoeverre dit leidt tot wijzigingen in het beleidsplan. Detailsuggesties voor tekst en/of kaartmateriaal zijn apart gegroepeerd en onder de tabel weergegeven.

Samenvatting zienswijze	Antwoord Gedeputeerde Staten	Wijzingsvoorstel in plan
Toeristische Kano Bond Nederland (TKBN) geeft aan dat met de verdere (recreatieve) ontwikkeling van Flevoland de recreatieve waarde van het binnenwater van Flevoland toeneemt, ook voor andere vormen van waterrecreatie dan grote motor- of zeilboten. "Goede routestructuren en verbindingen zijn van belang voor de bereikbaarheid van de recreatieve en toeristische voorzieningen, maar ze zijn ook een recreatieve vorm op zich voor varen, wandelen, paardrijden, fietsen en skaten".		
Indiener pleit voor de totstandkoming van een Netwerk Kleine Waterrecreatie in Flevoland en daarbij te kijken naar een logische combinatie van het padennetwerk met het waternetwerk.	Fietsen, wandelen en recreëren in een bos/park zijn in Flevoland verreweg de populairste vrijetijdsactiviteiten, die ondernomen worden door zowel inwoners als bezoekers van buitenaf. Naast fietsen en wandelen kan kleine waterrecreatie zeker een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van fijnmaziger vrijetijdsnetwerk van het Flevolandse binnenland, mits er een goed netwerk aan vaarwegen aanwezig is. De aanleg en inrichting van (nieuwe) vaarwegen/waterverbindingen zijn investeringen die voort kunnen vloeien uit de mobiliteitsvisie als daar voldoende vraag en draagvlak voor is. Een combinatie met andere netwerken ligt dan voor de hand.	Geen

Indiener geeft aan dat het wenselijk is om bij bestaande en nieuwe voorzieningen en routeontwikkeling ook rekening te houden met kleine waterrecreatie.	Daar waar koppeling en bundeling van functies bij de uitvoering van nieuwe voorzieningen en routes mogelijk is, zal ook gekeken worden naar de bereikbaarheid en beleving vanaf het water.	De doelomschrijving van programmalijn 3 zal als volgt worden aangepast: Doel: Het ontwikkeling van thematische <i>recreatieve routes</i>. Bij programmalijn 3 zal aantrekkelijke vaarwegen als volgt worden toegevoegd bij de relatie met overig provinciaal beleid: Mobiliteitsvisie: inzet op auto- en OV-bereikbaarheid, fietsnetwerk, bebording, TOP's, pleisterplaatsen en <i>aantrekkelijke vaarwegen</i>.
Gemeente Lelystad onderschrijft de strategie om in te zetten op het unieke en onderscheidende karakter van Flevoland, waarbij het komen tot productontwikkeling gezien wordt als de belangrijkste uitdaging. "Het is positief te zien dat er stevig wordt ingezet op "Nieuw Land" en op productontwikkeling."		
Indiener geeft aan dat de vrijetijdssector in Flevoland achterblijft in productontwikkeling. Dit is niet expliciet genoemd in de nota maar het is gekoppeld aan het niet goed beleefbaar zijn van het unieke en onderscheidende karakter. Gepleit wordt om dit meer expliciet te benoemen.	Programmalijn 2 zet in het vergroten van de belevingswaarde en daarmee op productontwikkeling op basis van het unieke en onderscheidende karakter van Flevoland.	Het woord productontwikkeling zal bij programmalijn 2 worden toegevoegd in de beschrijving. Dit wordt: De provincie doet hierbij een beroep op de creativiteit en innovatiekracht van ondernemers en andere belanghebbenden <i>bij productontwikkeling</i>.
Indiener vraagt aandacht voor de bereikbaarheid van toeristische gebieden en bestemmingen en vraagt in hoeverre de verbindingen naar Flevoland ook vanuit het toeristisch perspectief gewaarborgd worden.	De bereikbaarheid van Flevoland is aandachtspunt in Mobiliteitsvisie Flevoland 2030. Daarbij is ook aandacht voor de recreatieve bereikbaarheid. Op dit moment wordt deze visie verder uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma.	In het beleidsplan wordt in hoofdstuk 5 toegevoegd dat bereikbaarheid een belangrijke randvoorwaarde is voor een goeie economische groei van de vrijetijdssector.
Indiener vraagt naar de criteria bij programmalijn 2 en 3 en hoe continuïteit van ontwikkelde initiatieven waaronder routes gewaarborgd wordt.	In de uitvoeringsfase worden verdere voorwaarden en criteria voor de programmalijnen verder uitgewerkt.	Geen

Wandelnet benadrukt de populariteit van de wandelsport en de relaties van wandelen met meerdere beleidsvelden. “ We zijn u erkentelijk dat we in een vroeg stadium van de beleidsontwikkeling betrokken zijn. We herkennen ons in uw visie en delen ook de programmalijnen zoals die nu gedefinieerd staan.”		
Indiener geeft aan dat wandelen niet alleen een belangrijke bijdrage levert aan recreatie & toerisme maar ook aan de beleidsvelden sport, cultuur en natuur. Om een relatie te leggen naar alle belangen wordt gepleit voor een verruiming van het budget voor programmalijn 3.	Fietsen, wandelen en recreëren in een bos/park zijn in Flevoland verreweg de populairste vrijetijdsactiviteiten, die ondernomen worden door zowel inwoners als bezoekers van buitenaf. De provincie erkennen dan ook dat wandelen, ondanks de bescheiden uitgaven per wandeling, van economische betekenis voor de vrijetijdsector in Flevoland. Beleidslijn 3 biedt onzes inziens voldoende ruimte voor ontwikkelingen ten behoeve van de vrijetijdseconomie, waarbij de te maken cross-overs met de verschillende beleidsvelden goed is meegenomen.	Geen
Indiener vraagt of het recreatie & toerisme beleid, met daarin het belang van wandelen, ook meegenomen kan worden in de ruimtelijke vertaling van de nog op te stellen Omgevingsvisie Flevoland.	Voor de nieuwe Omgevingsvisie van Flevoland zijn een zeven-tal perspectieven benoemd als belangrijke strategische hoofdogaven. Deze hoofdogaven worden nu verder uitgediept en beschreven. In december 2016 zal de Omgevingsvisie Flevoland <i>Straks</i>, in concept gereed zijn en kunnen, na vaststelling, de hoofdogaven (ruimtelijk) vertaald worden in concrete acties.	Geen
RECRON (mede namens HISWA, VNO-NCW en MKB Nederland) is blij dat het beleidsplan een positieve sfeer en de nodige ambitie uitademt. “Het is ons aller belang dat het verhaal van Nieuw Land op de zeebodem in veel opzichten (nog) beter uit de verf komt.”		
Indiener vraagt om een proactief en stimulerend beleid van de provinciale overheid. Als voorbeeld wordt verzocht om het opnemen van een product-markt-combinatie project, waarbij de overheid met financiële prikkels de samenwerking tussen partijen stimuleert.	De Provincie herkent de woorden stimulerend en proactief in haar Ontwerp Beleidsplan Recreatie & Toerisme bij de verschillende programmalijnen. Bij de programmalijnen worden een financiële bijdrage beschikbaar gesteld om samenwerking, verbinding en productontwikkeling rondom het unieke en onderscheidende karakter van Flevoland tot stand te laten komen. De provincie wil hierbij de ruimte aan de sector geven over de wijze waarop zij dit vorm en inhoud willen geven. In de uitvoeringsfase worden verdere voorwaarden en criteria voor de programmalijnen verder uitgewerkt.	Geen

Indiener vraagt om doelgroepgerichte en niet aanbodsgerichte beleid en inzet en mist een keuze in de "leisure leefstijldoelgroepen" in het beleidsplan.	De Provincie is het met de indiener eens dat een doelgroepenbenadering van belang is en dat het vrijetijdsaanbod (blijvend) aan moet sluiten op de wensen en behoeften van de diverse voor Flevoland kansrijke doelgroepen. In hoofdstuk vier is aangegeven welke doelgroepen voor Flevoland van belang zijn op basis van herkomst. Bij het verder (door)ontwikkelen van het aanbod in de regio is verdere segmentatie bijvoorbeeld op basis van "leisure" leefstijlen zeer waardevol om het aanbod ook toekomstbestendig en onderscheidend t.o.v. de concurrent te maken. De Provincie faciliteert de vrijetijdsector ook met programmalijn 5 om kennis en onderzoeksgegevens beschikbaar te stellen.	Geen
Indiener vraagt om een project waarbij de dagbezoeker van de Floriade voor langere tijd in de regio kan verblijven.	Het nieuwe Beleidsplan Recreatie & Toerisme Flevoland richt zich op het aantrekken van meer bezoekers, deze langer in de provincie vast te houden en daarmee de bestedingen te laten toenemen. Een Floriade initiatief vanuit de vrijetijdsondernemers kan daar zeker aan bijdragen en passend zijn voor programmalijn 2. In de uitvoeringsfase worden de voorwaarden en criteria voor de programmalijnen verder uitgewerkt.	Geen
Indiener vindt samenwerking en afstemming in de uitvoering belangrijk en vraagt of zij het voortouw kan nemen om een "gastvrij Flevoland" platform met partners hiervoor op te zetten.	De provincie spreekt haar waardering uit over de betrokken en actieve houding van de RECRON en gaat graag het gesprek aan met partners hoe gezamenlijk invulling gegeven kan worden aan de uitvoering. Hierbij wil de provincie benadrukken dat naast de door de RECRON genoemde partijen ook de zes gemeenten in Flevoland voor de provincie belangrijke samenwerkingspartners zijn.	Geen

Indiener geeft aan dat de nota de nadruk legt op marketing. Graag zien zij dat het versterken van ondernemerschap ook als programmalijn wordt opgenomen waarbij innovatie actief gestimuleerd wordt.	Programmalijn 1 is specifiek gericht op promotie. Programmalijnen 2,3 en 4 zijn gericht op productontwikkeling en innovatie voor de vrijetijdssector. Het versterken van ondernemerschap is een meer algemeen vraagstuk dat als programmalijn is opgenomen in het Economisch Programma. Met het programma zet de provincie in op economische groei door het stimuleren van ondernemerschap in groei van het MKB in Flevoland.	Geen
ANWB heeft met belangstelling kennisgenomen van het ontwerp beleidsplan Recreatie & Toerisme. "Agrarische ondernemers kunnen bijdragen aan het doel om meer recreatieve activiteit in het buitengebied van Flevoland te realiseren."		
Indiener vraagt of de provincie agrarische ondernemers, die het publiek iets bieden of zouden willen bieden, bij de realisatie gefaciliteerd kunnen worden door de provincie.	Flevoland bestaat uit zowel stedelijk als een groot landelijk gebied. Als er in het beleidsplan gesproken wordt over het Flevolandse binnenland dan gaat over het landelijk gebied, inclusief de agrarische ondernemers. Agrarische ondernemers die al actief zijn of actief willen worden kunnen ook gebruik maken van de mogelijkheden die geboden worden via de programmalijnen. In de uitvoeringsfase worden verdere voorwaarden en criteria voor de programmalijnen verder uitgewerkt.	In hoofdstuk 2 en 4 van het beleidsplan zal worden verduidelijkt dat met 'binnenland' niet alleen de dorpen, maar ook het landelijk gebied met de daar recreatief actief zijnde agrarische ondernemers bedoeld wordt. In hoofdstuk 4 gebeurt dit als volgt: <i>Er is er een fijnmaziger vrijetijdsnetwerk ontwikkeld waarbij ook het landelijk gebied met de agrarische ondernemers en hun recreatieve aanbod ook vaker door de bezoekers wordt verkend.</i>
Indiener vraagt om in het beleidsplan een link te leggen naar o.a. Agenda Vitaal Platteland en Programma Natuur	In de wegwijzer provinciaal beleid (pagina 23) wordt aangegeven wat de link is van recreatie & toerisme met de diverse andere beleidsterreinen, nota's en programma's. Bij Beschikbaarheid staan zowel Platteland als de gebiedsprogramma's benoemd. Hieronder vallen zowel de agenda vitaal platteland, het programma Nieuwe Natuur en het LEADER programma Flevoland. Een van de thema's van LEADER Flevoland is het bevorderen van het plattelandstoerisme.	Geen

Stichting Flevo-landschap vindt het een herkenbare visie maar mist de bezoekerscentra als toeristische attracties. "Het beleidsplan van de provincie schetst een herkenbare visie en toont ook verwantschap met het eigen beleidsplan van waar het vertellen van het verhaal van Flevoland een van de centrale thema's is."		
Indiener geeft aan teleurgesteld te zijn dat de bezoekerscentra van de natuurgebieden niet getoond worden op het kaartbeeld.	Het recreëren in de natuur is een populaire vrijetijdsactiviteit in Flevoland en de Flevolandse natuur is een belangrijke karakteristiek van de provincie. In het opgenomen kaartbeeld is een selectie gemaakt van gebiedskarakteristieken. Als attracties zijn de recreatieve ondernemingen opgenomen waar grote concentraties toeristen komen. Voor natuur zijn de recreatiegebieden overgenomen die in de vastgestelde Natuurvisie Flevoland Verrassend Groen als kerngebieden voor natuur en recreatie zijn onderscheiden.	In de legenda van de kaart op pagina 8 zal worden aangegeven dat de aangegeven natuur de kerngebieden natuurrecreatie betreft. Gezien de actuele ontwikkelingen rondom Nationaal Park Nieuw Land i.o. zal dit hele gebied groen gearceerd worden op het kaartbeeld.
Stichting Leisure Belang Almere wijst op het belang van verbindingen, fysiek en tussen ondernemers. "Flevoland heeft veel te bieden maar onbekend maakt onbemind, vandaar dat samenwerking tussen reeds bestaande bedrijven van groot belang is".		
Indiener vraagt of voldoende koppeling wordt gemaakt kan worden met de plannen van bijvoorbeeld gemeente Almere. Zij missen de kanskaart Almere en initiatieven voor de vaarroute Blauwe As. Hierbij wordt aan gegeven dat bestaande bedrijven ambassadeurs zijn. De provincie wordt gevraagd om mogelijkheden voor hen te scheppen.	Het wordt gewaardeerd als bestaande ondernemers als ambassadeur willen fungeren om het unieke en onderscheidende karakter van Flevoland meer uit te dragen en meer bezoekers en bestedingen naar de provincie te trekken. Het ontwerp beleidsplan is tot stand gekomen met de betrokkenheid en input van heel veel partijen. Het beleidsplan schetst de toekomstvisie en de programmalijnen waar vanuit de provincie op ingezet gaat worden de komende jaren. De provincie wil kansrijke initiatieven graag ondersteunen maar het initiatief en de groei moet vooral uit de sector zelf komen, dus bottom-up. In de uitvoeringsfase wordt o.a. met de gemeenten als belangrijke samenwerkingspartners, verdere voorwaarden en criteria voor de programmalijnen uitgewerkt, waarin de door u gevraagde koppeling een plek krijgt.	Geen

Gemeente Urk: vraagt aandacht voor de differentiatie en "couleur locale" van de verschillende gebieden in Flevoland. "Het beleidsplan Toerisme & Recreatie is kort, bondig en duidelijk leesbaar."		
Indiener herkent zich niet geheel in het feit dat er in Flevoland relatief veel gezinnen met jonge kinderen verblijven en relatief weinig 55+ers.	Provincie Flevoland neemt deel aan een aantal landelijke onderzoeken waarbij gekeken wordt naar de huidige omvang van de vakantie- en vrijetijdsmarkt van Flevoland en naar de activiteiten en kenmerken van de Nederlandse dag- en verblijfsrecreant in Flevoland. Dit betreft onderzoekgegevens op Flevoland niveau en niet per deelregio of per gemeente. De 55+ers vertegenwoordigen een hele grote groep verblijfstoeristen die in Nederland op vakantie gaan. Echter kenmerkend voor de "Flevolandse verblijfstoerist" is dat het ten opzichte van het landelijk gemiddelde minder vaak een 55+er is en vaker een gezin met jonge kinderen.	Geen
Indiener geeft aan dat zij het feit dat Flevoland omringd wordt door recreatieve sterke en bekende regio's eerder als kans zien dan als bedreiging.	Zowel uit onderzoeken als bij de totstandkoming van het beleidsplan Recreatie & Toerisme is de onbekendheid van Flevoland als vrijetijdsbestemming ten opzichte van een aantal andere regio's vaak genoemd. Een vakantieganger of vrijetijdsbesteder zal misschien eerder geneigd zijn om een voor hem/haar bekendere regio te gaan bezoeken. Dat de nabijheid van deze bekende regio's ook een kans is hebben we onderkend door ze in hoofdstuk 4 ook als kansrijke doelgroep te benoemen.	In hoofdstuk 4 van het beleidsplan, de visie voor 2025, wordt de derde alinea aangepast. Toegevoegd wordt: <i>Mede hierdoor is Flevoland beter ontsloten voor de bezoekers van omringende regio's.</i>
Indiener vraagt aandacht voor de "couleur locale" van de gemeente Urk.	De provincie bevestigt dat er sprake is van een gevarieerd aanbod. Voor wat betreft de programmalijnen en de uitvoering is de inzet vanuit de provincie vooral gericht op het verbeteren van het imago en bekendheid van Flevoland als vrijetijdsbestemming met een eenduidig verhaal over het unieke karakter en de daaruit voortkomende verscheidenheid.	Geen

Toerisme Flevoland geeft aan dat het belangrijk is dat er vanuit de provinciale overheid een keuze wordt gemaakt hoe Flevoland zich de komende jaren gaat profileren. "Met het beleidsplan komt er een formele erkenning van het belang van de vrijetijdsector , iets wat voor ondernemers in de sector het vertrouwen geeft om te ontwikkelen en te investeren in de toekomst"		
Indiener vraagt om bij de uitvoeringsfase de ambitie om meer bezoekers en meer bestedingen te realiseren uit te drukken in concrete getallen.	Voor de monitoring van het beleid wordt het aantal bezoekers (in overnachtingen en vrijetijdsactiviteiten) en de bestedingen per jaar als indicator bijgehouden. Omdat het provinciale beleid slechts een van de vele factoren is die de economische groei van de sector beïnvloedt zijn we echter terughoudend met het formuleren van concrete getallen als 'resultaatverplichting'. In de uitvoering worden verdere voorwaarden en criteria per programmalijn geformuleerd.	Geen
Indiener geeft aan dat bij de ontwikkeling van producten een benadering vanuit kansrijke markten/doelgroepen belangrijk is.	Deze opmerking sluit aan bij de visie van de provincie. Zo wordt in hoofdstuk vier aangegeven dat de provincie zich inzet bij het toekomstbesteding maken en up-to-date houden van het vrijetijdsaanbod en dat het van cruciaal belang is om aan te sluiten op de wensen van doelgroepen.	Geen
Indiener geeft aan dat er op verschillende wijze gerefereerd wordt naar de samenhang met andere beleidsvelden c.q. nota's. In het ontwerp nota cultuurbeleid 2017-2020 wordt verwezen naar een integraal beleidskader voor sport, natuur en cultuur binnen het beleidsplan Recreatie & Toerisme.	Het kader zoals geschetst wordt in het Beleidsplan Recreatie & Toerisme is van toepassing voor de gehele vrijetijdsector en -producten die het uniek en onderscheidende karakter van Flevoland uitdragen en daarmee bezoekers en bestedingen aantrekken. Dit betreft dus geen uitsluiting van een bepaalde sector of ondernemer. In de uitvoeringsfase worden verdere voorwaarden en criteria per programmalijn verder uitgewerkt. Daarbij zal ook aandacht zijn voor integratie met een aansluiting op programmalijnen uit andere beleidssectoren.	Geen

LTO Noord gaat in op het belang van agrarische bedrijven die een grote bijdrage (kunnen) leveren aan de invulling van recreatieve 'stepping-stones' in het binnenland van de polder. " De inhoud van het beleidsplan biedt een goed overzicht van de ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme en verwoordt duidelijk de ambitie van de provincie."		
Indiener mist de benoeming van de agrarische sector als een interessante cross-over met recreatie & toerisme.	Flevoland bestaat uit zowel stedelijk als een groot landelijk gebied. Als er in het beleidsplan gesproken wordt over het Flevolandse binnenland dan gaat over het landelijk gebied inclusief de agrarische ondernemers. Agrarische ondernemers die al recreatief actief zijn of actief willen worden kunnen ook gebruik maken van de mogelijkheden die geboden worden via de programmalijnen. In de uitvoeringsfase worden verdere voorwaarden en criteria voor de programmalijnen verder uitgewerkt.	In hoofdstuk 2 en 4 van het beleidsplan zal worden verduidelijkt dat met 'binnenland' niet alleen de dorpen, maar ook het landelijk gebied met de daar recreatief actief zijnde agrarische ondernemers bedoeld wordt. In hoofdstuk 4 gebeurt dit als volgt: <i>Er is er een fijnmaziger vrijetijdsnetwerk ontwikkeld waarbij ook het landelijk gebied met de agrarische ondernemers en hun recreatieve aanbod vaker door de bezoekers wordt verkend.</i>
Waterrecreatie Nederland onderstreept het belang van water, watersport, waterrecreatie en andere gerelateerde wateractiviteiten voor de Provincie Flevoland. " De metafoor van Nieuw Land op de zeebodem is een mooie en kenmerkende voor Flevoland."		
Indiener geeft aan dat wat de kust van Flevoland te bieden heeft, echt uniek is en pleit ervoor dat met de profilering van Flevoland als Nieuw Land op de zeebodem, de profilering van Flevoland als kustprovincie niet uit beeld verdwijnt.	De provincie heeft in het beleidsplan het belang van oeverrecreatie en watersport opgenomen. Bij de profilering van Nieuw Land op de zeebodem zal water zeker een van de belangrijkste karakteristieken blijven. Flevoland, als grootste polder door mensenhanden gemaakt is immers letterlijk omringd door water.	Geen
Indiener geeft aan dat de binnenwateren van Flevoland beter benut kunnen worden en meer aandacht verdienen. Een netwerk van binnenwateren zou hierbij als belangrijke verbindende schakel kunnen worden benut. Indiener stelt daarom voor ook recreatieve vaarroutes te ontwikkelen, passend bij het waterkarakter van Flevoland.	Fietsen, wandelen en recreëren in een bos/park zijn in Flevoland verreweg de populairste vrijetijdsactiviteiten, die ondernomen worden door zowel inwoners als bezoekers van buitenaf. Naast fietsen en wandelen kan kleine waterrecreatie zeker een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van een fijnmaziger vrijetijdsnetwerk van het Flevolandse binnenland, mits er een goed netwerk aan vaarwegen aanwezig is. Programmalijn drie biedt ook ruimte voor het ontwikkelen van vaarroutes.	Bij programmalijn 3 zal aantrekkelijke vaarwegen worden toegevoegd bij de relatie met overig provinciaal beleid. Dit wordt: Mobiliteitsvisie: inzet op auto- en OV-bereikbaarheid, fietsnetwerk, bebording, TOP's, pleisterplaatsen <i>en aantrekkelijke vaarwegen.</i>

Indiener sluit aan bij de insteek om meer cross-overs met sport, natuur en cultuur(historie) te realiseren en geeft aan dat watersport daar bij uitstek geschikt voor is. De indiener heeft hierbij ervaring met een aantal ontwikkelingen op zowel recreatief als (topsport) niveau.	De provincie herkent zich in de uitspraak dat watersport voor Flevoland veel mogelijkheden biedt voor cross-overs. In de provinciale nota " Sportbeleid dat rendeert in Flevoland" is daarom watersport benoemd als een van de twee kernsporten waarop provinciale inzet gepleegd wordt. Ook worden twee tot drie (top)sportevenementen per jaar, bij voorkeur van de kernsporten watersport of triatlon gesubsidieerd en gefaciliteerd vanuit het provinciale sportbeleid.	Geen
Sportservice Flevoland complimenteert de provincie met het beleidsplan en draagt ideeën aan voor cross-overs met de sector sport. "Wij zien sport als een zeer effectief middel voor promotie van Flevoland. Dat zich richt op het welbevinden van de Flevoland, de aantrekkelijkheid van dit gebied, maar ook de beleving van Flevoland op een actieve manier."		
Indiener doet een aantal suggesties waar zich kansen voor sport en recreatie aandienen die aansluiten bij de beschreven programmalijnen. Ook geeft indiener aan dat zij ervaring hebben met economische effectmetingen bij sportevenementen, en dat deze werkwijze mogelijk ook bij andere evenementen kan worden toegepast.	Uit de landelijke onderzoeken komt naar voren dat bezoekers Flevoland vooral geschikt vinden voor mensen die actief willen zijn. Recreatief ingestoken sportieve activiteiten zoals o.a. diverse vormen van wandelen/rennen, fietsen en varen sluiten daar uitstekend bij aan. In de uitvoeringsfase worden verdere voorwaarden en criteria voor de programmalijnen verder uitgewerkt.	Geen
Gemeente Zeewolde geeft aan dat Recreatie en Toerisme een belangrijke sector is voor de gemeente Zeewolde waarbij samenwerking voor zowel gemeente als provincie van cruciaal belang is. "Over het geheel genomen vinden wij het beleidsplan een helder leesbaar en bondig document en de vijf programmalijnen goed gekozen."		
Indiener vraagt om een verdere afstemming tussen de gemeente en provincie en een uitgebreidere uitwerking van de gekozen strategie en bijbehorende programmalijnen.	Het ontwerp beleidsplan is tot stand gekomen met de betrokkenheid en input van veel partijen uit de vrijetijdssector. Het beleidsplan schetst de toekomstvisie en de programmalijnen waar vanuit de provincie op ingezet gaat worden de komende jaren. In de uitvoeringsfase wordt, met de gemeenten als belangrijkste samenwerkingspartners, verdere voorwaarden en criteria voor de programmalijnen uitgewerkt. Dit is volledig in lijn met de door u gevraagde verdere afstemming .	Geen

Indiener stelt dat een grote verscheidenheid aan gebiedskwaliteiten en toeristische ontwikkelingen vraagt om een gedifferentieerde marketing strategie per gemeente.	De provincie bevestigt dat er sprake is van een gevarieerd aanbod. Voor wat betreft de programmalijnen en de uitvoering is de inzet vanuit de provincie vooral gericht op het verbeteren van het imago en bekendheid van Flevoland als vrijetijdsbestemming met een eenduidig verhaal over het unieke karakter en de daaruit voortkomende verscheidenheid.	Geen
Indiener herkent zich niet in de onderzoeksresultaten dat er relatief weinig 55+ers naar Flevoland komen en dat de bezoeker Flevoland geschikter vindt voor een dagje uit dan voor een (kort) verblijf	Provincie Flevoland neemt deel aan een aantal landelijke onderzoeken waarbij gekeken wordt naar de huidige omvang van de vakantie- en vrijetijdsmarkt van Flevoland en naar de activiteiten en kenmerken van de Nederlandse dag- en verblijfsrecreant in Flevoland. Dit betreft onderzoekgegevens op Flevoland niveau en niet per deelregio of per gemeente. De 55+ers vertegenwoordigen een hele grote groep verblijfstoeristen die in Nederland op vakantie gaan. Echter kenmerkend voor "Flevolandse verblijfstoerist" is dat het ten opzichte van het landelijk gemiddelde minder vaak een 55+er is en vaker een gezin met jonge kinderen betreft. Uit een eerder gehouden bezoekersonderzoek is eveneens naar voren gekomen dat de bezoekers Flevoland geschikter vinden voor een dagje uit dan voor een (korte) vakantie.	Geen
Indiener geeft aan dat OV een drempel vormt voor een gestage groei van het toeristisch-recreatieve bezoek aan het vrijetijdsaanbod van Zeewolde en is benieuwd wat daar aan gedaan kan worden.	Hoe ingezet wordt op de bereikbaarheid van Flevoland staat in de Mobiliteitsvisie Flevoland 2030. Hierin staat beschreven dat de provincie streeft naar een kosteneffectief openbaar vervoerssysteem dat aansluit op de mobiliteitsvraag van met name forenzen, scholieren en van mensen die van het OV afhankelijk zijn. Op dit moment wordt de mobiliteitsvisie verder uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma.	In het beleidsplan wordt in hoofdstuk 5 toegevoegd dat bereikbaarheid een belangrijke randvoorwaarde is voor een goeie economische groei van de vrijetijdssector.

Detailwijzingen in tekst of beeld

- Op verzoek van TKBN wordt op pagina 6 de volgende tekstwijziging doorgevoerd
Door de concentratie langs het *buitenwater* is het 'binnenland' toeristisch-recreatief relatief leeg.
- Op verzoek van Gemeente Noordoostpolder wordt op het kaartbeeld op pagina 8 het recreatiegebied Wellerwaard toegevoegd.
- Eveneens en mede op verzoek van Gemeente Noordoostpolder worden visueel en in de legenda van het kaartbeeld op pagina 8 de recreatiekerngebieden op het gebied van (wereld)erfgoed/rijksmonument opgenomen: Schokland, Urk, Nagele, Rivierduingebied, Waterloopbos en Kuinderbos/Kuinderburcht.
- Op verzoek van Gemeente Lelystad wordt op het kaartbeeld op pagina 8 het Zuigerplasbos als natuur toegevoegd. En de nu gebruikte arcering voor de Markerwadden wordt vervangen door de aanduiding als natuur (recreatiekerngebied).
- Op verzoek van Gemeente Urk wordt in de titel van hoofdstuk vier toegevoegd "in 2025" om duidelijker te maken dat het hier niet de huidige situatie maar de toekomstvisie betreft.
- Op verzoek van de ANWB wordt in het figuur op pagina 23 "Vitaal" toegevoegd aan Platteland.
- Op verzoek van Sport Service Flevoland wordt "Sport" in het figuur op pagina 23 toegevoegd bij blokje beschikbaar en bekendheid.
- Op verzoek van gemeente Zeewolde wordt op het kaartbeeld op pagina 8 het strand bij de Eemhof en bij RCN Zeewolde toegevoegd.
- Op verzoek van de gemeenten wordt op pagina 24 niet alleen de totstandkoming maar ook het vervolg toegelicht. Toegevoegd wordt: "De verdere uitvoering van dit beleidsplan wordt verder vormgegeven in samenwerking met de zes Flevolandse gemeenten en overige gebiedspartners".
- Als ambtshalve wijziging wordt op het kaartbeeld op pagina 8 Aviodrome als attractie en de strandlocaties Bremerbaai (Dronten) en nog te ontwikkelen watersportstrand aan Houtribdijk (Lelystad) toegevoegd.
- Als ambtshalve wijziging wordt het woord co-creatie toegevoegd aan de zwakte: Beperkte samenwerking *en co-creatie* tussen ondernemers.